

לע"נ
נתנאל בן
ציפורה
ושלמה
רפאל בן
אסתר
ת.נ.צ.ב.ה.

גליון

481

פרשת אמור תשל"ג

ובליום השביעי שבת שלבתון (כג, ג)

היה זה ביום שישי אחרי הצהרים סמוך לזמן הדלקת נרות. השופט התעכב ונכנס לדיון מאוחר כאשר השבת כבר ממשמשת לבוא. הוא עיין בתיק ואחרי כמה דקות חרץ את דינו של האסיר היהודי דן: "ארבע עשר יום לא תוכל לצאת מתא הכלא שלך!". [יש להדגיש כי באופן כללי, האסירים יכולים לצאת מתא הכלא שלהם לחדר האוכל. וכן לחלץ קצת את עצמותיהם בחצר תחת כיפת השמיים, וגם לשוחח בחברה לזמן קצר, ויש כאלה שמתירים להם לשחק. אמנם הם סגורים בתא המאסר בכלא, אבל מדי יום יש לכל אסיר זכות לצאת מחדרו כמה פעמים ביום וכך הוא מקל במקצת על הרגשתו הנוראה שנסללה ממנו החרות].

האסיר דן שמע את פסק הדין, ואין צריך לומר שהדבר לא גרם לו שמחה וגיל... כעת היה עליו להיות בכלא אמיתי שבועיים ימים - כלא בתוך כלא. לא לצאת מתא הכלא הקטן 14 יום. אבל בכך עדיין לא הסתיים העניין. השופט מבקש מהאסיר לחתום במו ידיו על פסק הדין, לאשר שהוא מודע לכך שעבר על חוקי הכלא והחזיק בכיסו בול, ומכיוון שכך, נגזר עליו 14 יום מאסר בתוך מאסר.

מיודענו מסתכל בחלון ורואה שהשמש שקעה וכבר מזמן נכנסה שבת. השמיים כבר השחירו, זה כבר ליל שבת. אי לכך נענה ואמר לשופט: "צר לי, אבל אינני יכול לחתום, אני יהודי ותורתנו הקדושה אוסרת עלינו לעשות מלאכה בשבת, וחתימה שלי על מסמך היא מלאכה".

השופט לא האמין למשמע אוזניו. האסיר מתחצף! הוא נזף באסיר בחומרה: "אתה חושב שזה משחק? אתה הרי יודע שאתה בבית הסוהר, וכאן ישנם חוקים אחרים מאשר בחוץ. אפשר לתת לך עונשים חמורים. אני מבקש ממך שתחתום תיכף ומיד על המסמך. בלי להתחכם".

האסיר היה צריך תעצומות נפש מיוחדות אבל הוא ענה לשופט בעוז: "אני לא יכול לחתום, אני יהודי!".

השופט החל להשתמש בשפת האיומים. "שמעני היטב", אמר לאסיר. "אם אתה לא חותם כאן ועכשיו, עונשך יחמר מאוד ואחרי שבועיים של הסגר גמור בתא הכלא שלך, אתה תוכנס לצינוק למשך שלושים יום [צינוק הוא סוג של תא מאסר קטן וחסר חלונות, מתחת לפני הקרקע. צינוק משמש בעיקר לכליאה בבידוד, צורת ענישה שבה מונעים מאסיר כל מגע עם אנשים מלבד סוהרים ואנשי רפואה. צורת ענישה זו נחשבת לבין הקשות ביותר בכלא. אור השמש לא מגיע לשם, ולעומת זאת יש שם סבירות גבוהה לרחישת בעלי חיים מאוסים כמו עכברושים וכדומה].

בפרשתנו הזכרה מצוות שמירת מועדי ה'. בראש המועדים מתייצבת מצוות שמירת השבת שהיא הראש לכל המועדים - 'ראשון הוא למקראי קדש, יום שבתון יום שבת קדש'. ובאמת, החמירה התורה בשבת יותר מכל המועדים בזה שמצוות שמירת השבת ואיסור חילולה מלווים באזהרה חמורה ובעונש קשה - 'מחלליה מות יומת', חיוב כרת וסקילה, ר"ל. אומר ע"ז ה'חידושי הרי"מ' רעיון נפלא: הרי כידוע מידה טובה מרובה ממידת פורענות, ואם ראינו שהמחלל את השבת עונשו כך, אם כן - על אחת כמה וכמה שהמקדש את השבת ושומרה כראוי, השבת תיתן לו חיים ואריכות ימים...

* * *

סח כ"ק האדמו"ר **מלעלוב** שליט"א: אברך שהיה אצלי סיפר לי סיפור ששמעו מפי בעל המעשה בעצמו, היושב כיום בבית כלא בארה"ב. אותו אברך אמריקאי, לאחרונה - לדאבון לב - נגזר עליו בבית המשפט בארה"ב עונש כבד, מאסר של שמונה וחצי שנים בבית כלא. ולפני כשנה החל לרצות את עונשו בכלא. קשה לתאר את מצבו הקשה של אותו אברך [-מנחם שמואל בן טויבע - שהשי"ת יחוס ויחמול עליו, שיצא במהרה מאפילה לאורה ומבור כלא לחירות, אמנ!]. אברך זה הוא היהודי היחידי הנמק באותו בית כלא, שכולו עבריינים מן הסוג השפל והנמוך ביותר.

בבית הכלא, האסיר מאבד את כל זכויותיו... עד כדי כך שאחד מהחוקים בכלא הוא, שבבגדיו של אסיר אסור שיהיה שום דבר - הכיסים שלו חייבים להיות בכל עת ריקים לחלוטין...

והנה, יום אחד בבדיקה שיגרתית נמצא בכיסו של אותו אברך-אסיר לא פחות ולא יותר מאשר: בול... בול דואר שהחזיק לצורך שליחת מכתב לבני משפחתו או לחברים.

בחדרו של האסיר מותר לו להחזיק בולים כאוות נפשו, אבל בכיס... איסור חמור בהחלט! וכיון שבבתי הכלא הפדרליים בארה"ב, מענישים בכל חומר הדין אפילו על העבירות הקטנות ביותר, כמו החזקת בול בכיס, תיכף ומיד הביאו אותו לפני שופט על 'העבירה החמורה' שעבר.

מיודענו הזדעזע מהאיום המפחיד. הוא הבין שהשופט לא מדבר דיבורים בעלמא, אלא יממש בכל חומר הדין את ההבטחה ואחרי שיסיים שבועיים של כלא לפניו מכלא, עוד יתגעגע לעונש הזה כאשר יוכנס לצינוק תת-קרקעי. לרגע עברה בו מחשבה: 'הרי אם אהיה בצינוק 30 יום, לא אוכל להניח תפילין, ואולי יש היתר לחתום בשבת כדי למנוע מצב של אי הנחת תפילין למשך חודש שלם'. אבל ברגע הבא, דחה את המחשבה הזאת. 'אין זה מתפקידי לעשות חשבונות כאלה', אמר לעצמו, 'חילול שבת הוא החמור מכל!'

"אני מצטער", אמר לשופט באומץ לב, "אסור לי לחתום בשבת. אני יהודי והתורה שלי אוסרת עלי את הדבר הזה באיסור חמור, אתה יכול לעשות בגוף שלי מה שאתה רוצה אבל הרוח שלי אינה בידך".

השופט ניסה למצוא מוצא מן הסבך. "אני מבין את הבעיה שלך", אמר לאסיר בשמץ מפתיע של אנושיות, "אתה מתבייש לחתום בנוכחותי. ובכן, אני אצא מהחדר וכעת כאשר אף אחד לא יהיה כאן, אתה יכול לחתום ברוגע וכאשר אחזור לכאן תן לי את המסמך החתום".

"לא, לא! לא בזה המדובר! חבל על הזמן שלך וחבל על היציאה שלך מהחדר", אמר מנחם שמואל בתקיפות, "אני לא הולך לחתום!".

אבל השופט נשאר בשלו. הוא יצא מהחדר לכמה דקות כדי לאפשר לאסיר לרדת כביכול מן העץ של התעקשותו התמוהה, שעלולה להמיט עליו עונש הרבה יותר גרוע. אבל מנחם שמואל היה 'ירא שמים' באמת ובתמים והוא לא חתם. כאשר שב השופט לחדר וראה שהמסמך נותר לא חתום, עלה כל הדם לראשו והוא חרץ את דינו: "14 יום סגור ומסוגר בתא הכלא ו-30 יום בצינוק".

מי שלא היה בתא כלא בארה"ב אינו יודע על מה מדובר. בתי הכלא בישראל הם מלון חמישה כוכבים לעומת תאי הכלא בארה"ב. אבל אפילו בבתי הכלא הממשלתיים של ארה"ב, לכל אסיר יש כמה שעות של חסד ביום, כאשר הוא מורשה לצאת מהתא הקטן לחדר אוכל ולחצר, לראות קצת את כחול השמיים. אבל מנחם שמואל יושב מסוגר ומוחלט בתא כלאו אין יוצא ואין בא. הימים עברו באיטיות מרגיזה, וכל רגע היה ארוך כמו הגלות. הוא חיכה בקוצר רוח לסימומו של השלב הראשון בעונש גם כאשר ידע כי ההמשך יהיה גרוע פי כמה וכמה.

והנה, באחד הימים הוא שומע קולות משונים בחלל הכלא מחוץ לחדרו. לא ידע ולא הבין מה פשר הקולות. מהומה גדולה התחוללה שם. קולות וצעקות עד לב השמיים. מכיוון שלא היה יכול לצאת מחדרו ולא ראה אף אחד, לא ידע מה פשר המהומה הגדולה שהתחוללה. בקיצור... סוף סוף עברו להם 14 הימים הקשים והדלת נפתחת, ומנחם שמואל

יכול כבר לצאת, ואז הוא רואה אסיר אחר, שחור, גבה קומה ובעל גוף רחב ביותר, עומד בפתח החדר ומחכה לו.

"אתה היהודי?", הוא פונה אליו, "היית נעול בתא שלך שבועיים?".

- "נכון".

- "האסירים האחרים לא ידעו את זה, לא הבינו לאן נעלמת. אתה יודע מה התחולל כאן בהיעדרך?".

- "לא!".

"אז אני אספר לך", אמר השחור בהתלהבות, "המהומה הזאת הייתה בגללך!".

- "מה? למה?!"

- "אני אספר לך. אתה היהודי היחיד כאן בכל בית הכלא, ויש לך משקפיים עם מסגרת מזהב. היה כאן אסיר אחד, שחור גם הוא, מר נפש, שישב כאן במאסר עולם, ואין לו מה להפסיד. הוא החל לדבר נגדך, שיש לך משקפי זהב, וליהודים יש את כל הכסף שבעולם וצריך לחסל אותם וכו', הוא השיג סכין חדה ורצה לחסל אותך עם הסכין. הוא תר אחריו וחיפש אותך בכל מקום בכלא ולא מצא אותך, כי היית כלוא בחדר. ואז תוך כדי שהוא מחפש אותך עם הסכין, פרצה קטטה בינו לבין שני אסירים אחרים והם חיסלו אותו ושלחו אותו מן העולם. כעת הוא כבר לא יוכל לעולל לך כל רע...".

האסיר השחור הגברתן התקרב אליו ופניו שופעות ידידות. "אני רואה שבגלל שאתה יהודי, האלוקים שומר עליך ועוזר לך. שדווקא בגלל שהיית סגור כאן, ניצלת ממוות וודאי. לכן מהיום והלאה אני השומר שלך כל הזמן, ותמורת זה אתה תספר לי על האלוקים ותדבר איתי בענייני אמונה...".

בסופו של דבר גם עונש הצינוק בוטל, בהתערבותם של בני משפחתו של האסיר שהפעילו קשרים עם שלטונות הכלא וגאלו את מיודענו מהעונש הנורא.

בתום הסיפור הוסיף כ"ק האדמו"ר מלעלוב שליט"א: "יהודי זה מסר עצמו על קדושת השבת, ועמד בניסיון קשה מאוד ולא חתם, ודווקא בגלל העונש שקיבל ניצל ממוות. ונשאלת השאלה: מה הניסיון שלנו? מה הניסיונות שאנחנו עוברים לכבוד שבת? הלא אין אצלנו מצב שמכריחים אותנו לחלל שבת וכדו'. אבל באמת אנחנו צריכים לדעת שהניסיונות שלנו בשמירת השבת הם - לקדש את יום השבת, לכבדו ולטהרו, לעסוק בתורה, להתפלל בכוונה, ולנצל את השבת להתעלות רוחנית. שבת היא עונג, וצריך לכבדה במאכל ומשתה וכו', אבל אסור לשכוח שזה לא העיקר, יש מעבר לזה - 'שבת נועם הנשמות', בשבת יש סייעתא מיוחדת לזכות לעונג רוחני, להרגיש את ה-להתענג על ה', ליהנות מהחיבור עם הקב"ה. וגם אם צריך להשתדל במסירות נפש

להגיע לזה, צריכים אנו להתאמץ, ואז נזכה שהשי"ת יברכנו בברכת השבת, לברכה והצלחה בכל העניינים".

[מתוך 'אוהל מועד'-הרב יאיר וינשטוק]

וְסִפְרֵתֶם לָכֶם מִמְּוֹזֶרֶת הַשְּׁפָטָה (כג, טו)

ערב ערב, בהתרגשות וכמיהה, אנו סופרים יום ועוד יום. ההתרגשות והגעגוע הולכים וגוברים ככל שאנו מתקרבים למועד קבלת תורתנו האהובה. התורה הקדושה, מפיה אנו חיים, היא חיינו ואורך ימינו, התורה שהיא ציר החיים המרכזי שלנו! ימי ההכנה למעמד הגדול והמרגש הזה, הם ימי ספירת העומר, ההכנה לקבלת התורה. כי למעמד כמו מתן תורה לא נכנסים כבדרך אגב, אלא התורה מעניקה לנו מתנה נוספת, ואומרת לנו להקדיש שבעה שבועות של הכנה והתבוננות לזכך נפשנו ולרומם רוחנו.

אלא שלמרבה הפלא, עבודת השבועות הללו ממוקדת במיוחד בתיקון היחס לזולת, בהטמעת הערך של לתת כבוד איש לרעהו, לנהוג בהערכה איש כלפי זולתו. אנו מצטערים בימים אלו על הטרגדיה הבלתי נתפסת - בימים אלו הסתלקו 24,000 תלמידי רבי עקיבא, קדושי עליון שאין לנו שמץ השגה במעלתם, ואך משום שלא נהגו כבוד זה בזה - נגזרה עליהם גזירה כה קשה, דווקא בשל ענין תיקון המידות.

משהו כאן דורש מחשבה והתבוננות: אם אנו נערכים לקראת מתן תורה, מדוע אנו שמים את עיקר הדגש על תיקון המידות?! לכאורה אולי היה עלינו להקדיש יותר זמן ללימוד הלכות תלמוד תורה, או לחילופין - לעסוק באינטנסיביות באותה מתנה יקרה ואהובה - היא התורה. למה אנו כה ממוקדים בתיקון המידות דווקא?!

הענין יתבאר עפ"י דברי רבינו יונה (בביאורו למסכת אבות פ"ג) שכותב: 'האדם צריך תחילה לתקן עצמו במידות - ובזה תשכון התורה עליו, שאינה שוכנת בגוף שאיננו בעל מידות טובות!'

מדהים! לפני קבלת התורה, לפני שמשכנים את התורה בליבנו - קודם כל יש להתחיל לתקן את המידות. כי התורה לא נכנסת, לא מתקבלת, ולא שוכנת, במי שאינו נוהג כבוד ברעהו, במי שמידותיו בהתנהגותו עם זולתו אינן מתוקנות. הבסיס לכל - מידות טובות, ומכאן ואילך אפשר לזכות לקבלת התורה.

* * *

במעשה דלהלן נראה כמה מקפידים במרומים על מידות טובות, ועד כמה לא מוותרים על פגיעה בזולת: שמוליק נחשב לפאר הישיבה, כל הורה היה גאה בבן כזה. מתמיד עצום, עמקן ייחודי, בקי גדול, מיטיב להבין, בעל מידות נאצלות, אהוב ונחמד על כל מכריו. כשהגיע לגיל השידוכים,

הכל חשבו כי עלם חמודות שכזה - בוודאי ימהר להיחטף, כאשר טובי השדכנים יעוטו לשדך לו את בת גילו... אלא שחודש וגם חודשיים עוברים, ואף הצעה לא נראית באופק...

עוד חצי שנה חולפת, ובהגיע שמוליק לגיל 21 וחצי החלו ההורים להיות מודאגים, אפילו מודאגים מאוד... הם ניסו לברר, אולי יצא עליו שם רע, אך הביורורים העלו רק שבחים ומחמאות, ועדיין לא ברור כיצד יתכן שבחור כה מצוין, בגיל מתבגר - איש אינו מתעניין בו!

בשלב מסויים, כששמוליק כבר התקדם לקראת גיל 24 ולאחר שנערכו עבורו תפילות וסגולות ועדיין לא הגיע עת גאולתו, הבינו כולם כי יש דברים בגו. הוריו החליטו כי זה הזמן להיכנס לרבע שליט"א, ולשטוח בפניו את יגון ליבם.

עם כניסתם לחדר הרבי פרצו בבכי מר ומטלטל, סיפרו על כמעט 3 שנים של ציפייה מאכזבת, ועל כך, שאיש אינו מתעניין בבנם המוכשר והמצוין...

הרבי האזין להם בקשב, ומצחו נחרש קמטים. דקות ארוכות חכך הרבי בדעתו, לפני שהשיב במילים קצרות ומדודות: "כאב לב כה גדול, מי יודע, לבי אומר לי שהוא יכול להיגרם מיהודי אחר שחוזה כאב לב... מי יודע, פגיעה בזולת, יש לה כוח כה הרסני, אולי כאן טמונה הבעיה... אולי כדאי שתבדקו את הענין, תשוחחו עם בנכם ותנסו להעלות בזכרונכם..."

ההורים שבו לביתם, וישבו לשוחח עם בנם. הועלו השערות שונות, עברו שנה אחר שנה בשנות ילדותו, ואחר כך בשנות בחרותו. מי היו מחנכיו, מי היו חבריו לכתה, מי היו חברי החדר בחדרו בפנימיה...

הם ישבו שעות ארוכות וניסו לחקור ולהיזכר ולא עלה בידם דבר, שכן שמוליק נחשב לאדם נוח שאינו פוגע. אלא שלפתע ניעור שמוליק וכמו זיק תקוה ניצת בו: "אולי, אולי זה הסירוב שלי בקשר להרב גולדפרב?".

- - שם הקוד הזה אמר הכל, לא היה צורך להוסיף...

הסיפור היה, שבעת סיום שנותיו בישיבה קטנה, ביקש ממנו רבו באותה עת - הרב גולדפרב, להישאר בישיבה שנה נוספת, ובאמצעות קבוצת עילית של תלמידים טובים - יוכלו לפתוח שנתון נוסף בישיבה. היה ברור שהכל תלוי בבחור הטוב והעילוי שבחבורה: אם שמוליק יסכים - ייפתח השנתון הנוסף, כששמוליק יוביל אותו להצלחה, ואם שמוליק יסרב - אין מנוס אלא לבטל את הכוונה לפתוח את השנתון הנוסף...

שמוליק חכך בדעתו, התייעץ, ובסוף החליט כי עדיף לו לעבור ללמוד בישיבה אחרת, ולא להימנות על קבוצת הבחורים שתפתח את השנתון הנוסף. תשובתו השלילית חרצה את גורלו של השיעור הנוסף - שלא הוקם, הישיבה

חלילה להשבית שמחות, לנעול שערי שמים, למנוע את הרגעים המרגשים בחיים.

גם אם הגענו למסקנה שחייבים לעשות פעולה מסוימת, גם אם נראה שאין מנוס מביצוע מהלך מסוים - הבה נחפש את הדרך לעשותו בלי לפגוע, תוך כבוד לזולת, לעשות את אותן פעולות רק בכבוד הראוי!

שמירה על כבוד הזולת היא מפתח לברכה, מפתח לישועה. אומר לנו בורא עולם: 'מה אני מבקש מכם? אלא שתהיו אוהבין זה את זה ומכבדין זה את זה!' - זה הכל! כבוד הזולת - זה המפתח לפתיחת שערי השפע!

* * *

במעלה הגבעה ברחוב מינץ בבני ברק, הנהיג את עדתו כ"ק האדמו"ר מנדבורנה זצ"ל. מחלון החדר בו קיבל קהל, היה ניתן להביט אל מורד הגבעה, ולראות למרחק רב יחסית. עובדה זו, עמדה לצדו ברגע חשוב ומכריע: היה זה כשנכנס אליו יהודי, שבגדיו הדיפו ריח לא נעים במיוחד... בכל זאת, הרבי ישב עמו בסבלנות רבה, שוחח אתו בנעימות, ולא ביקש אפילו לפתוח את החלון. זמן ממושך ישב הרבי בחדר שהפך למצחין מרגע לרגע, אך לא הגיב דבר...

כשיצא אותו יהודי מחדר הרבי, הבחין הגבאי בריח הלא נעים בחלל, ורגע לפני שפתח את החלון לאוורר את המקום, בירר הרבי אם האורח עזב כבר. כשהגבאי השיב שהאורח יצא מן החדר אך הוא עדיין בבית, חייך הרבי ואמר: "אין די בכך, הבה נמתין עוד קצת" - ונותר סובל את הצחנה עוד דקה או שתיים...

עתה בישר הגבאי כי האורח עזב כבר את הבית. שוב אמר הרבי: "אין בכך די, הוא עדיין עלול לבדוק... נמתין עוד קצת..." - והמשיך לנשום את הריח הלא נעים, למרות שהדבר העיק עליו מאד...

שוב שאל הגבאי: "הוא כבר ממש הרחיק מכאן, אפשר כבר לפתוח את החלון?"

השיב לו הרבי: "תבדוק נא עד קצה האופק, עד קצה הרחוב למטה, תראה אם עדיין רואים את דמותו. אולי ייטוב לאחור, אולי יראה שהחלון נפתח לפתע, ויבין שהעיק עלי בניחוחותיו... אסבול את הריח הנורא עוד כמה דקות, כדי למנוע כל סרך פגיעה באותו יהודי אם יסתובב לאחור..."

עוד כמה דקות חלפו, ודמותו של אותו יהודי נעלמה. רק אז נפתח החלון למלוא אורכו ורוחבו, והרבי הצליח לנשום לרווחה - תרתי משמע...

את הסיפור שמענו מפי הגבאי, ולמדנו בא: הערך העליון של כבוד הזולת עשוי להיות כרוך באי נעימות, ועדיין - כדאי להקפיד על כבוד הזולת, כדאי להשקיע מחשבה למנוע כל פגיעה בו! [מתוך 'פניני פרשת השבוע']

בה למד - התאכזבה מאוד, והרב גולדפרב נפגע מכך עמוקות...

"זה כנראה הסיפור הזה..." - אמר שמוליק בלחש, "יתכן שצדקתי באותה החלטה, אבל אולי לא לקחתי בחשבון את הפגיעה שתיגרם לרב גולדפרב, אולי הצורה בה הודעתי היתה לא מכובדת, אולי יצרתי סחף שלילי... ייתכן שהצוות בישיבה נפגע עמוקות, ומעולם לא ביקשתי את מחילתם..."

עוד באותו לילה, התקשר שמוליק אל הרב גולדפרב שהתרגש מאוד לשמוע את קולו של תלמידו לשעבר.

"מה שלומך? איך הולך?" - התעניין בו הרב גולדפרב בכנות, רצה לשמוע על הצלחת תלמידו המצוין והכשרוני...

שמוליק השיב לו בנימוס ובשמחה, ולבסוף - העלה את אותו סירוב לבקשת הרב, שאירע לפני כמעט עשר שנים...

הרב זכר היטב את הענין, והגיב: "שמוליק יקירי! אני זוכר היטב את המקרה ההוא, כמה זה כאב לי באותה עת... כמה רצינו לפתוח שיעור חדש, הכל היה תלוי בך, ולצערי הרעיון נגדע באיבו... אבל עברה מאז תקופה כה ארוכה, באמת שמחתי לשמוע שעשית חיל בלימודיך, למרות שהיה בלבי עליך... אני דווקא שמח שהתקשרת, סייעת לי למחוק את התחושה העוקצנית שעולה בי כשאני נזכר בזה... אני מוחל לך בלב שלם, שמוליק היקר, ומי יתן שתזכה בקרוב ממש לבנות בית נאמן בישראל, ותשלח לי הזמנה לחתונה כמובן!..." - סיים הרב את דבריו, ושמוליק הניח את שפופרת הטלפון, מרגיש כי סלע ענקית נגולה מעל לבו...

המשך הסיפור, לא פחות ממדהים: פחות מ-72 שעות אחר כך, מתקשר שדכן. "כבר הרבה זמן אני רוצה להציע לכם את השידוך הזה", אמר מיד בהתחלה, "לא יודע למה זה נדחה עד עכשיו. מדובר בהצעה כלילת המעלות..." - פתח. הוא פירט את דבר ההצעה - הנערה, המשפחה, הקהילה והסביבה, והתברר שאכן מדובר בהצעה מיוחדת ממש, המתאימה ככפפה ליד לשמוליק שלהם... שבועיים וחצי אחר כך, בלבבות נרגשים, הזמנו בני המשפחה לשמחת האירוסין, שנחגגה באולם צנוע בשכונה. שמוליק - הבחור שהכל סחו בשבחו ודיברו על מעלותיו ומידותיו הנעלות - התארס בשעה טובה, 'סימן טוב ומזל טוב יהא לנו'...

החתן בעצמו סיפר לנו את סיפורו, והובא כאן בדיוק, בשינוי פרטים מזehים. הוא מוסיף ומציין, כי היתה זו ההצעה הראשונה שהוצעה לו, וגם האחרונה... מאז הוא חי באושר, שמח ומודה לה' שפקח את עיניו לראות, כי הדבר שערכב והעב על שמחתו, הסיבה מדוע נאלץ להמתין כשלוש שנים לרגע המרגש בחייו, היתה אחת ויחידה: פגיעה בזולת. נכון שאולי היו לו את כל הסיבות הטובות ביותר, ונכון שיתכן שהחלטתו היתה מוצדקת וראויה, אבל בסופו של דבר - רבו נפגע, והפגיעה הזו עיכבה את יום שמחתו! כי כשמדובר ביחס בין אדם לחברו, פגיעה היא ארס, רעל. היא עלולה